

Motorlu Araçların ve Römorklarının Zorunlu Tanıtım Levhaları ve Etiketleri, Takılma Yerleri ve Yöntemleri İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (76/114/AT)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca, araçların yapım ve kullanım bakımından karayolu yapısına ve trafik güvenliğine uyma zorunluluğunu yerine getirmek üzere, motorlu araçların ve römorklarının zorunlu tanıtım levhaları ve etiketleri, takılma yerleri ve yöntemleri ile ilgili olarak araçlara AT Araç Tip Onayı Belgesi verilmesine ilişkin hükümleri ve bunların uygulanmasına ait usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, M.A.R.T.O.Y. kapsamında yer alan motorlu araçların ve römorklarının zorunlu tanıtım levhaları ve etiketleri, takılma yerleri ve yöntemleri bakımından AT Araç Tip Onayı Belgesi verilmesine ilişkin hususları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun değişik 29 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **Bakanlık** : Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- b) **M.A.R.T.O.Y.** : 1/4/1999 tarihli ve 23653 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliğini (98/14/AT),
- c) **Araç** : Bu Yönetmeliğin uygulanması bakımından, en az dört tekerleği bulunan, azami tasarım hızı 25 km/saat’i aşan, karayolunda kullanmak için tasarımlanmış motorlu araçları,
- d) **Tip Onayı Belgesi**: Motorlu araçların ve römorklarının zorunlu tanıtım levhaları ve etiketleri, takılma yerleri ve yöntemlerinin bu Yönetmelik eklerinde belirtilen şartlara göre imal edildiğini gösteren belgeyi,
- e) **Onay Kuruluşu** : Teknik Hizmetler Kuruluşlarını görevlendiren, aksam, ayrı teknik ünite ve araç Tip Onay Belgelerini veren ve gerektiğinde geri alan, diğer onay kuruluşlarıyla muhatap olan ve bunlarla temasları yürüten, imalatçının üretime uygunluk şartını denetleyen yetkili kuruluş olan Bakanlık,
- f) **Teknik Hizmetler Kuruluşu** : Onay Kuruluşunca testleri veya kontrolleri yapmak üzere görevlendirilen kurum veya kuruluşu. Bu görev Onay Kuruluşu tarafından da yerine getirilebilir.
- g) **İmalatçı** :Tip onayı işlemlerinin bütün unsurlarından ve imalatın uygunluğunun sağlanmasından, Onay Kuruluşuna karşı sorumlu olan ve motorlu araçların ticari isim veya markasının sahibini,
- h) **Tanıtım Dosyası** : Başvuru sahibi tarafından Teknik Hizmetler Kuruluşuna veya Onay Kuruluşuna tanıtım bildirimini gereğince verilen bilgi, çizim, fotoğraf ve bunun gibi belgeleri içeren dosyayı,

i) **Tanıtım Paketi** :Tanıtım dosyası ile Teknik Hizmetler Kuruluşunun veya Onay Kuruluşunun görevlerini yerine getirmeleri sürecinde tanıtım dosyasına eklemiş oldukları test raporlarını ve diğer belgeleri,

j) **Tanıtım Paketi Fihristi** : Tanıtım paketi içinde bulunan belgelerin uygun bir şekilde numaralandırılarak veya bütün sayfaların tanımlanabilmesine imkan verecek şekilde işaretlenerek bir liste halinde yazılmasını,

k) **AT** : Avrupa Topluluğunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Usul ve Esasları

Tip Onayı Başvurusu

Madde 5- Tip Onayı Belgesi başvurusuna ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Tip Onayı Belgesi başvuruları, tanıtım paketi içinde tanıtım fihristine uygun olarak düzenlenmiş tanıtım dosyasıyla birlikte imalatçı tarafından Onay Kuruluşuna yapılır. Tanıtım paketi başvurudan itibaren onayın verildiği veya reddedildiği tarihe kadar Onay Kuruluşunun incelemesine açıktır.

b) Belirli bir tipe ait tip onayı başvuruları, ancak bir onay kuruluşuna yapılabilir. Başvuru sahibi, başka bir ülkenin onay kuruluşuna başvuruda bulunmadığını bir yazı ile Onay Kuruluşuna bildirir.

c) Onaylanacak her tip için ayrı bir başvuru yapılır.

Tip Onayı İşlemleri

Madde 6- Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin ilgili eklerinde belirtilen teknik özellikleri sağlayan motorlu araçların ve römorklarının zorunlu tanıtım levhaları ve etiketleri, takılma yerleri ve yöntemleri bakımından AT Araç Tip Onayı Belgesi ve AT Araç Tip Onayı Numarası verir.

Yönetmeliğin Uygulanması

Madde 7- M.A.R.T.O.Y.'a göre Ulusal Tip Onayı Belgesi alınacak yeni tip araç için bu Yönetmeliğe göre AT Araç Tip Onayı Belgesi alınması zorunludur. Aksi takdirde M.A.R.T.O.Y.'a göre Ulusal Tip Onayı Belgesi verilemez.

Yetkili Kuruluşlar

Madde 8- Onay Kuruluşu olarak Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulanmasından sorumludur. Testleri yapmaya veya yaptırmaya Teknik Hizmetler Kuruluşu olarak Türk Standartları Enstitüsü (TSE) yetkili kılınmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tedbirler, Bildirimler ve Muafiyetler

Tedbirler

Madde 9- Tedbirlere ait esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Onay Kuruluşu, bir araç tipinin zorunlu tanıtım levhaları ve etiketleri, takılma yerleri ve yöntemlerinin bu Yönetmelikte belirtilen şartları sağlaması durumunda, başka bir gerekçe göstererek araca AT Araç Tip Onayı Belgesi veya Ulusal Tip Onayı Belgesi vermeyi reddedemez, bu aracın satışını, tescilini, hizmete alınmasını veya kullanılmasını reddedemez veya yasaklayamaz.

b) Bu Yönetmelikteki eklerin şartlarının teknik ilerlemelere uyarlanması için gereken bütün değişiklikler, M.A.R.T.O.Y.'un 15 inci maddesinde belirtilen işleme uygun olarak yapılmalıdır.

Bildirimler

Madde 10- Onay Kuruluşunca yapılan bildirimlere ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) 78/507/EEC ve 87/354/EEC sayılı direktifler ile değiştirilen 76/114/EEC sayılı AT direktifine göre hazırlanan bu Yönetmeliğin uygulamaya konulduğu, AT üyesi ülkelerin onay kuruluşlarına, Gümrük Birliği Ortaklık Komitesine ve AT Komisyonuna bildirilir.

b) Onaylanan veya reddedilen Tip Onayı Belgelerinin bir nüshası bir ay içerisinde AT üyesi ülkelerin onay kuruluşlarına, Gümrük Birliği Ortaklık Komitesine ve AT Komisyonuna gönderilir.

Muafiyetler

Madde 11- Muafiyetlere ait esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Teknolojik olarak gelişmiş motorlu araçların ve römorklarının zorunlu tanıtım levhaları ve etiketleri, tutturma yöntemleri ve takılma yerlerine ilişkin Tip Onayı Belgesi talep edilmesi halinde, AT Komisyonuna ve diğer ülkelerin onay kuruluşlarına bilgi verilerek, Ulusal Tip Onayı Belgesi verilebilir.

b) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce trafiğe çıkmış motorlu araçlara bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1- Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce Ulusal Tip Onay Belgesi almış M1 sınıfı araçlar için imalatçılar, bu Yönetmeliğin yayımlanmasından sonraki altı ay içinde, M1 sınıfı dışında Ulusal Tip Onay Belgesine sahip araçlar için ise 1/7/2001 tarihine kadar, bu Yönetmeliğe göre AT Araç Tip Onayı Belgesi almak zorundadır. Aksi takdirde bu araçların Araç Tip Onayı Belgeleri iptal edilir.

Yürürlük

Madde 12- Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren 3 ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

1 - GENEL

1.1 - Bütün araçlarda aşağıdaki maddelerde tanımlanan levha ve etiketler bulunmalıdır. Levha ve etiketler imalatçı veya yetkili temsilcisi tarafından tutturulmalıdır.

2 - İMALATÇI LEVHASI

2.1 - Bir imalatçı levhası buradaki ekte verildiği şekilde gösterildiği gibi, kullanımda değiştirmeye maruz kalmayan parçanın üzerine göze çarpan ve kolayca ulaşılabilir bir konumda sıkıca tutturulmalıdır. Levha, aşağıdaki bilgileri düzgün listelenmiş halde açıkça ve silinmez şekilde göstermelidir.

2.1.1 - İmalatçının adı

2.1.2 - AT Tip Onay Numarası¹⁾

Bu numara, küçük "e" harfini takiben AT tip onayını veren ülkenin ayırım numarası veya harfleri (Almanya için 1, Fransa için 2, İtalya için 3, Hollanda için 4, Belçika için 6, İspanya için 9, Birleşik Krallık için 11, Lüksemburg için 13, Danimarka için 18, Yunanistan için EL, İrlanda için IRL ve Portekiz için P, Avusturya için 12, Finlandiya için 17, İzlanda için IS, Lihtenştayn için FL, Norveç için 16, İsveç için 5) ve araç tipi için tip onayı belgesi üzerindeki sayıya karşılık gelen tip onay numarası ile tanımlanır. Bir yıldız "e" harfinin ve AT tip onayını veren ülkenin ayırım numarasının veya harflerinin arasına ve tip onay numarasının ve ayırım numarasının veya harflerinin arasına konulur.

2.1.3 - Araç tanıtım numarası.

2.1.4 - Aracın izin verilen azami yüklü kütlesi.

2.1.5 - Araç çekme için kullanıldığında izin verilen katar azami kütlesi.

2.1.6 - Önden arkaya doğru sırasıyla listelenen her dingil için izin verilen azami kütle,

2.1.7 - Yarı römorklarda, beşinci teker dingil piminde izin verilen azami kütle.

2.2 - İmalatçı, sadece bu Ekin madde 2.1.1'den madde 2.1.8'e kadar (Ek I/A'ya bakınız) olan maddelerde belirtilen bilgiyi çevreleyen açık olarak işaretlenmiş dikdörtgen dışında olacak şekilde belirtilen etiketlerin altında veya yanında ilâve bilgi verebilir.

3- ARAÇ TANITIM NUMARASI

Araç tanıtım numarası imalatçı tarafından her bir araca verilen karakterlerin sabit bir kombinasyonudur. Amacı, daha fazla bilgilere ihtiyaç duyulmaksızın, imalatçının aracısı kanalıyla 30 yıllık bir süre boyunca her bir aracın açık olarak tanıtılabilmesini sağlamaktır. Araç tanıtım numarası aşağıdaki şartları sağlamalıdır.

3.1 - İmalatçının levhasının üzerine ve keza şaşinin, iskeletin veya diğer benzer yapının üzerine işaretlenmelidir.

1) Araca AT tip onayı verilmemişse ve neticede AT tip onay numarası yoksa, Üye Ülke belirtileceği ulusal tip onay numarasına ihtiyaç duyulabilir. Ulusal tip onay numarasının belirtilmesine ihtiyaç duyulursa, imalatçı onu ya imalatçının tabelasından ayrı bir tabelaya ya da imalatçı kendi tabelasına yerleştirebilir.

3.1.1 - Üç kısmı içermelidir:

3.1.1.1 - Birinci kısım araç imalatçısının tanıtımı için verilen bir kodu içermelidir. Uluslararası Standardizasyon Kuruluşunun (ISO), yetkisinde faaliyet gösteren uluslararası acenta ile görüş birliğinde olarak kod, imalatçısının işinin asıl yerinde ülkenin yetkili mercileri tarafından tayin edilmesi gereken 3 karakterden (harflerden veya rakamlardan) oluşmalıdır. Birinci karakter bir coğrafik alanı, ikincisi bir coğrafik alan içindeki bir ülkeyi ve üçüncüsü de özel bir imalatçıyı göstermelidir. İmalatçının yıllık 500 araçtan az üretim yaptığı yerlerde, üçüncü karakter daima " 9 "

olmalıdır. Bu imalatçıları tanıtmak için, yukarıda belirtilen yetkili merci üçüncü kısmın üçüncü, dördüncü ve beşinci karakterlerini de tayin etmelidir.

3.1.1.2 - İkinci kısım, aracın genel karakteristiklerini belirtmek amacıyla altı karakterden (harflerden veya rakamlardan) oluşmalıdır. İmalatçı bu karakterlerin birini veya daha fazlasını kullanmazsa kullanılmayan boşluklar imalatçının tercihine göre alfabetik veya sayısal karakterler ile doldurulmalıdır.

3.1.1.3 - Son dördü sayısal olmak üzere sekiz karakterden oluşan üçüncü kısım, özel bir aracın açık olarak belirtilmesini sağlayacak şekilde diğer iki kısım ile birleştirilmiş olmalıdır. Herhangi bir kullanılmayan boşluk gerekli karakterlerin toplam sayısının tam olduğunu göstermek için sıfır ile doldurulmalıdır.

3.1.2 - Mümkün olduğu yerde bir tek hat üzerine işaretlenmelidir.

İstisna olarak, teknik nedenlerle, iki hat üzerine de işaretlenebilir. Bununla birlikte iki hatlı durumda hiçbir kısım hatlar arasında bölünmeyebilir.

Her hattın başlangıç ve sonu bir diğeri ile karışmayacak şekilde, bir rakam ve büyük Latin harfi haricinde bir sembolle işaretlenmelidir.

Bu şart imalatçıya ait levhalarda numara sadece bir hat üzerinde işaretlendiği durumda göz ardı edilebilir. Bir hat üzerine üç bölüm arasına böyle bir sembolün aynı zamanda yerleştirilmesine de müsaade edilebilir. (Bu Ekin madde 3.1.1'i)

Karakterler arasında boşluk olmamalıdır.

3.2 - Tanıtım numarası ayrıca aşağıdakileri de sağlamalıdır:

3.2.1 - Şasinin, iskeletin veya diğer benzer yapının ve aracın sağ kenarının üzerine işaretlenmelidir.

3.2.2 - Tanıtım numarası silinmeyecek ve bozulmayacak şekilde dövme ve basma metodu ile kolayca görülebilir ve ulaşılabilir bir yere yerleştirilmelidir.

4 - KARAKTERLER

4.1 - Latin harfleri ve rakamları bu Ekin madde 2 ve madde 3'te yer alan bütün işaretlemeler için kullanılmalıdır. Bununla birlikte, bu Ekin madde 2.1.1, madde 2.1.3 ve madde 3'te yer alan işaretlemelerde kullanılan Latin harfleri büyük harf olmalıdır.

4.2 - Araç tanıtım numarası için:

4.2.1 –Bu Ekin madde 3.1.2'de belirtilen semboller dışında; I, O, Q harflerinin, tire, yıldız işareti ve diğer özel işaretlerin kullanımına müsaade edilmez.

4.2.2 - Harflerin ve şekillerin en az yüksekliği aşağıda belirtilen şekilde olmalıdır.

4.2.2.1 - Aracın doğrudan şasisi, iskeletin veya diğer benzeri yapısı üzerine işaretlenen karakterler 7 mm.

4.2.2.2 - İmalatçının levhası üzerine işaretlenen karakterler 4 mm.

İMALATÇININ LEVHASININ MODELİ

Aşağıdaki örnekler imalatçının levhalarının üzerinde mutlaka bulunması gereken bilgiler değildir. Bunlar sadece bir örnek olarak verilmiştir.

1 No'lu Örnek :

	<p>STELLA FABRICA AUTOMOBILI</p> <p>e^H 3^H 1485</p> <p>3 I S K L M 3 A C 8 B 1 2 3 9 5 4</p> <p>1 500 kg 2 500 kg 1- 730 kg 2- 810 kg</p>	

M₁ sınıfı araçlar için örnek.

Ek I'in madde 2.2'de yer alan ilâve bilgiler belirtilmiş bilgilerin yanında veya altında yer alabilir (Yukarıdaki örnekte noktalı çizgi ile gösterilen dikdörtgenlere bakınız).

2 No'lu Örnek :

	<p>MAYER KRAFTFAHRZEUGWERK</p> <p>e^H 1^H 501</p> <p>3 G T W O 1 8 0 0 9 B S 5 1 3 1 2</p> <p>22 000 kg 38 000 kg 1- 7 000 kg 2- 8 000 kg 3- 8 000 kg</p>	

N₃ sınıfı araçlar için örnek :

Ek I'in madde 2.2'de yer alan ilave bilgiler belirtilmiş bilgilerin yanında veya altında yer alabilir (yukarıdaki örnekte noktalı çizgi ile gösterilen dikdörtgenlere bakınız).

ANKA